

INSTYTUT SPRAW PUBLICZNYCH
THE INSTITUTE OF PUBLIC AFFAIRS

Opieka nad osobami starszymi

(wstępne wyniki badań)

Elżbieta Bojanowska

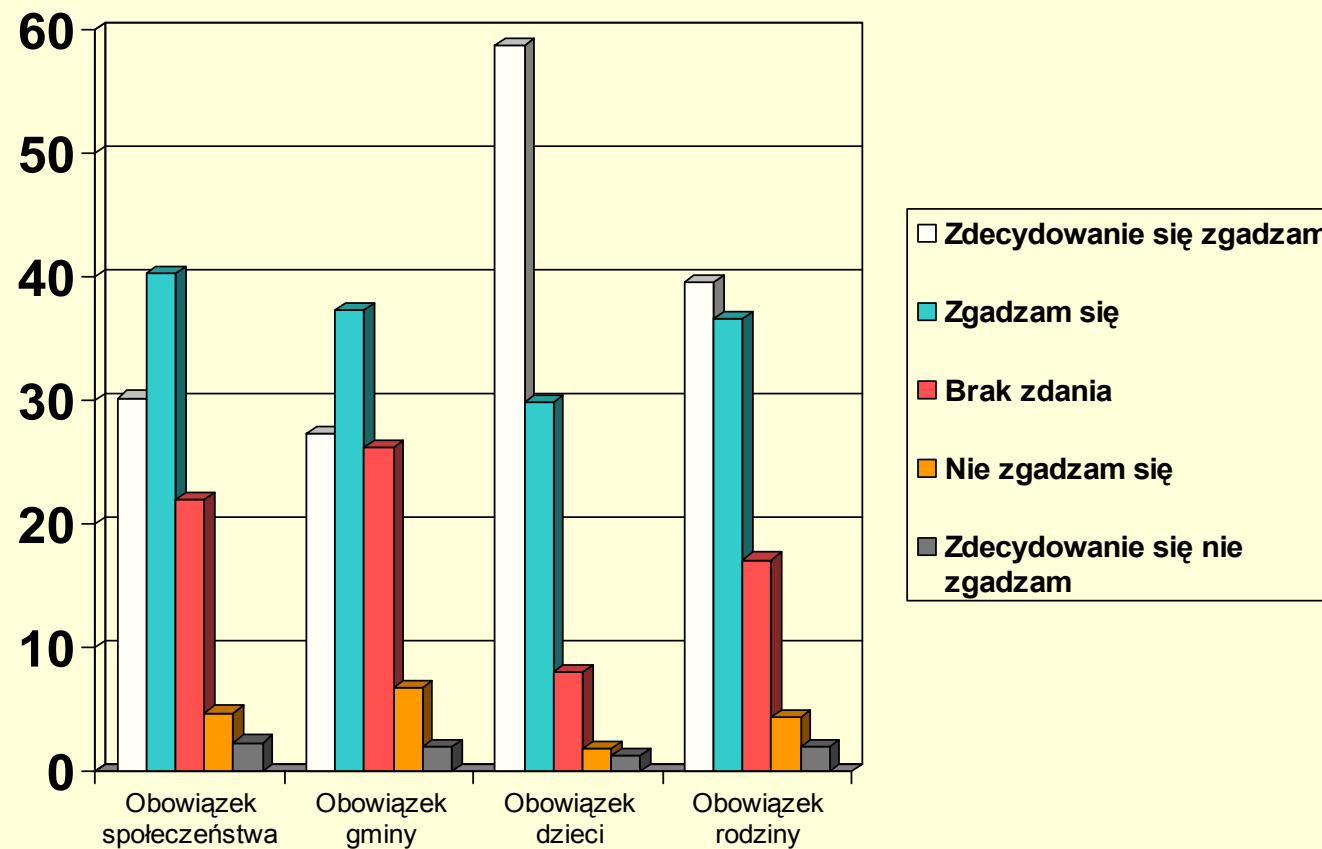
**Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego, ekspert
Instytutu Spraw Publicznych**

Pełne wyniki badań zostaną zamieszczone w raporcie Instytutu Spraw Publicznych przygotowywanym dla Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Elżbieta Bojanowska, konferencja ZUS i ISP „To idzie starość – polityka społeczna wobec procesu starzenia się ludności w Polsce”, Warszawa, 4 lipca 2008

Rys. Odpowiedzialność za opiekę nad osobami starszymi

Elżbieta Bojanowska, konferencja ZUS i ISP „To idzie starość – polityka społeczna wobec procesu starzenia się ludności w Polsce”, Warszawa, 4 lipca 2008

Odpowiedzialność za opiekę nad osobami starszymi:

- Według badanych odpowiedzialność za opiekę nad osobami starszymi ponoszą przede wszystkim **dzieci**, potem **rodzina**. Wiąże się to ze szczególnym rodzajem **więzi społecznej**, jaką **jest więź między pokoleniami w rodzinie oraz relacją rodzice - dzieci**.
- Opinia na temat odpowiedzialności całego społeczeństwa, instytucji społecznych i samorządowych za opiekę nad osobami starszymi znajduje znacznie mniejsze poparcie wśród respondentów.

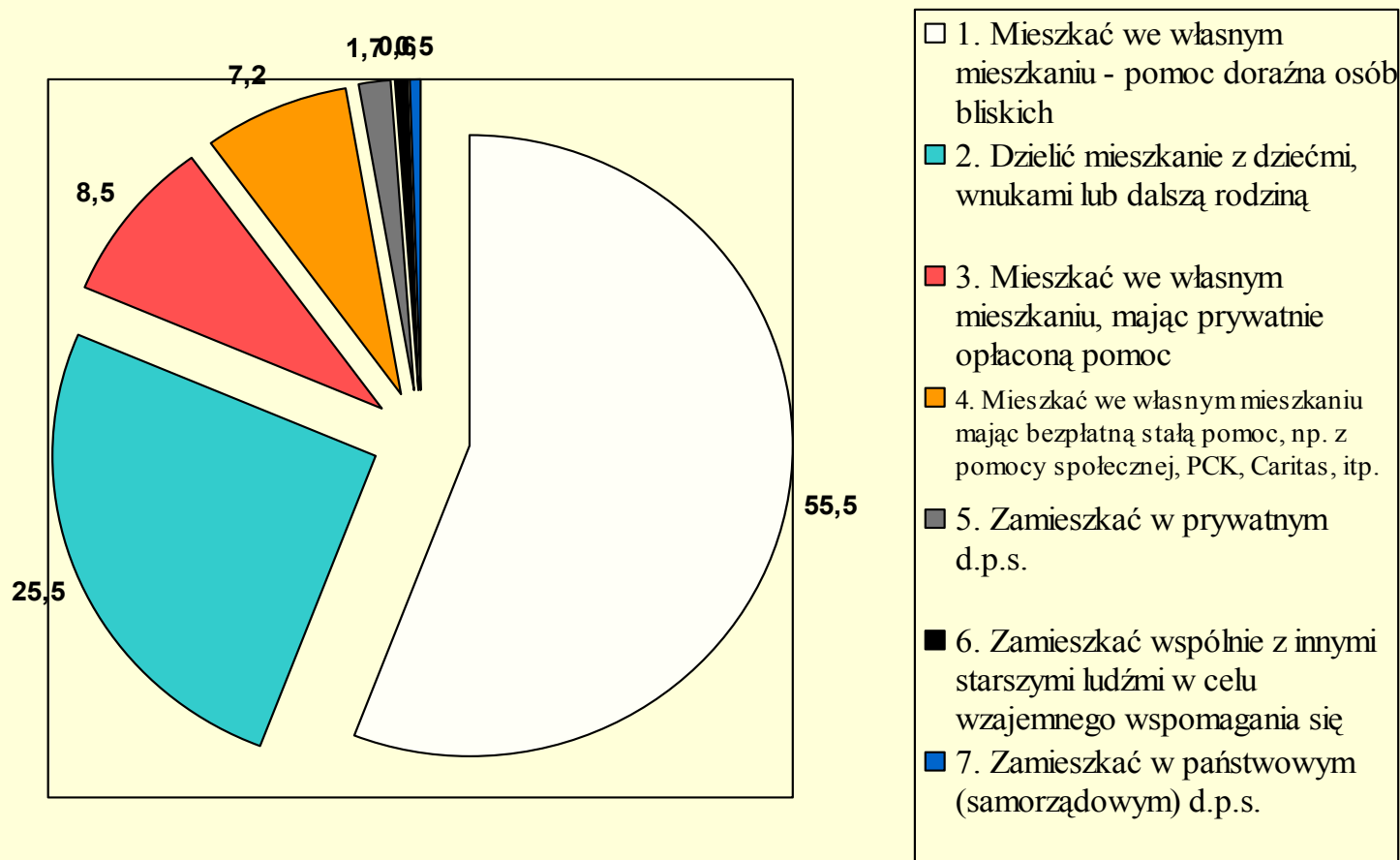

Opieka nad osobami starszymi – wnioski:

- Opieka instytucjonalna traktowana jest w dużym stopniu jako reakcja na deficyt pomocy rodzinnej w sytuacji różnego rodzaju potrzeb.
- Dzieci i rodzina, jako podstawowe podmioty sprawujące opiekę powinny być wspierane w wypełnianiu swych funkcji przez różnego rodzaju sieci wsparcia
- Polacy, licząc na wsparcie ze strony najbliższych nie uświadamiają sobie problemu demograficznego i związanej z nim zmiany proporcji między liczebnością młodszego i starszego pokolenia.

Rys. Preferowane przez respondentów formy pomocy na stooć

Elżbieta Bojanowska, konferencja ZUS i ISP „To idzie starość – polityka społeczna wobec procesu starzenia się ludności w Polsce”, Warszawa, 4 lipca 2008

Tab. Stopień zgadzania się z opiniami o sposobie opieki nad osobami starszymi – osoby starsze powinny mieszkać w domach pomocy społecznej tylko w sytuacji, gdy nikt z rodziny nie może się o nie zatroszczyć

Lp.	Osoby starsze powinny mieszkać w domach pomocy społecznej tylko w sytuacji, gdy nikt z rodziny nie może się o nie zatroszczyć	Częstotliwość (w%) N=1 500
1.	zdecydowanie się zgadzam	33,4
2.	zgadzam się	37,3
3.	ani się zgadzam ani się nie zgadzam	20,3
4.	nie zgadzam się	5,3
5	zdecydowanie się nie zgadzam	3,4
6.	brak odpowiedzi	0,3
	Razem	100,0

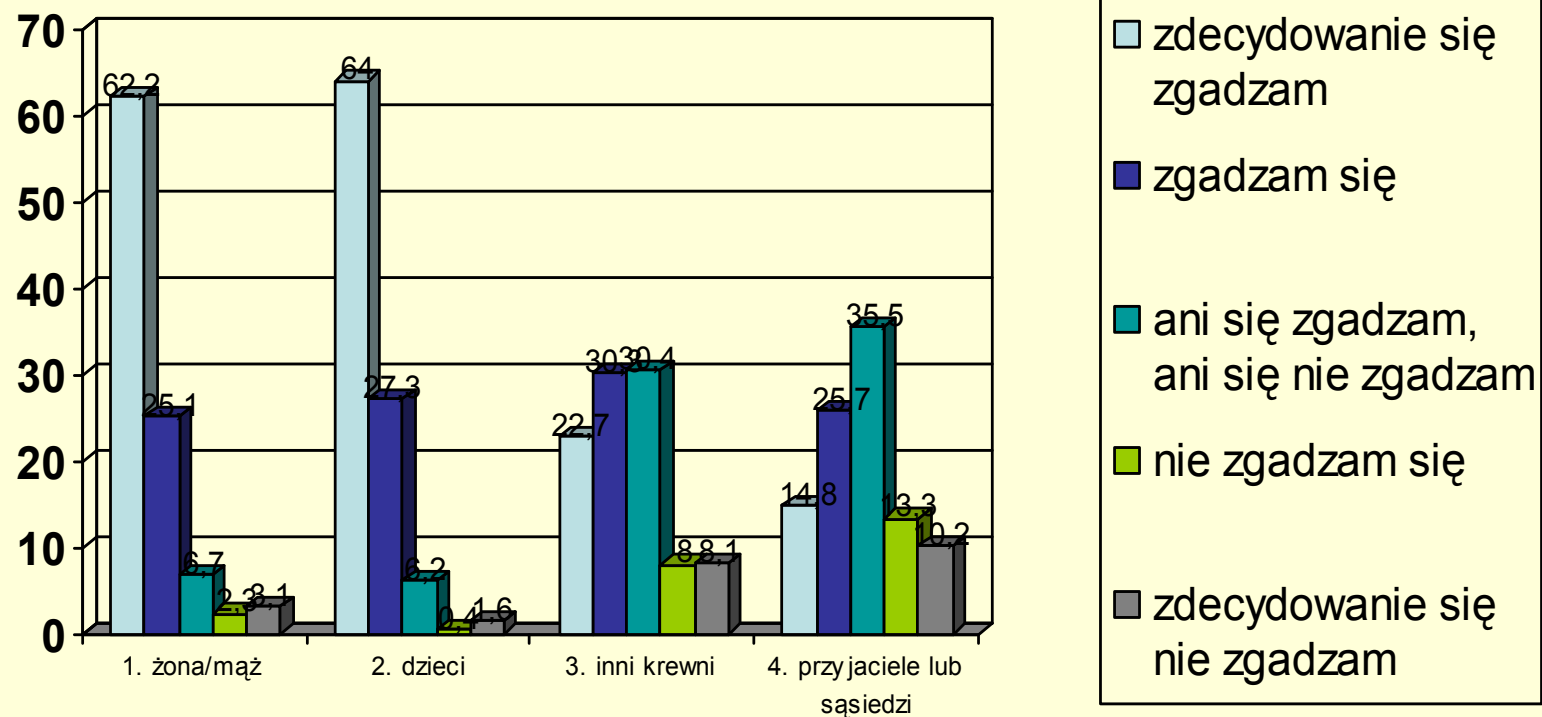
Preferowana pomoc na starość - wnioski:

- Uznaniem badanych cieszą się wyłącznie te rozwiązania w zakresie opieki nad osobami starszymi, które stwarzają możliwość pozostania tych osób w ich naturalnym środowisku.
- Za wyborem tym kryje się z jednej strony potrzeba niezależności, samodzielności, z drugiej zaś oczekiwanie, że w razie potrzeby znajdą się osoby bliskie, które udzielą wsparcia.
- Przyzwolenie na zamieszkanie w **domach pomocy społecznej** ograniczone jest do sytuacji, gdy rodzina rzeczywiście nie jest w stanie zapewnić opieki osobom starszym lub rodziny tej po prostu brak.
- Jednocześnie badania pokazują, iż przyszli seniorzy nie uczestniczą obecnie w budowaniu sieci wsparcia, od której pomocy oczekują w przyszłości – ich aktywność społeczna sprowadza się do podejmowania indywidualnych działań na rzecz społeczności lokalnej, sąsiadów (22%) i we wspólnotach mieszkańców (17%).

Rys. Podmioty zapewniające stałą pomoc w życiu codziennym:

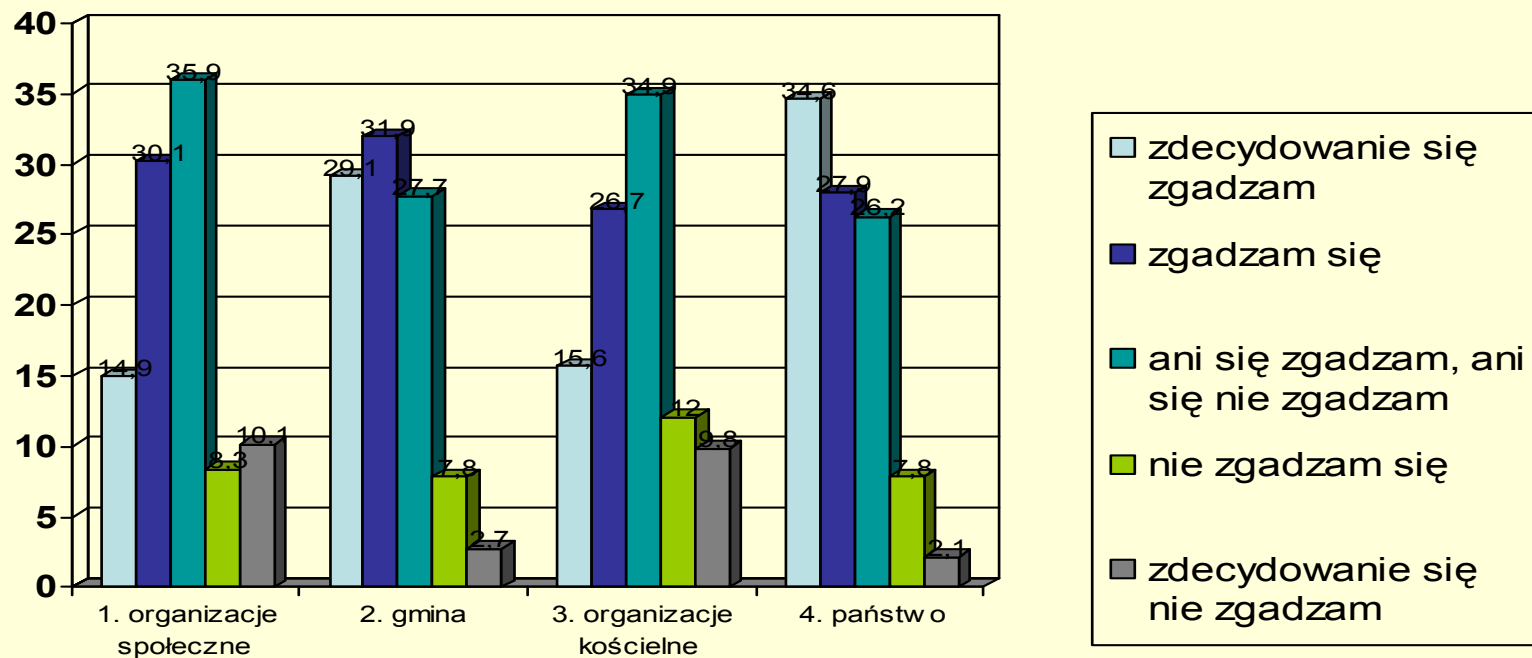
1. Podmioty pozainstytucjonalne

Rys. Podmioty zapewniające stałą pomoc w życiu codziennym:

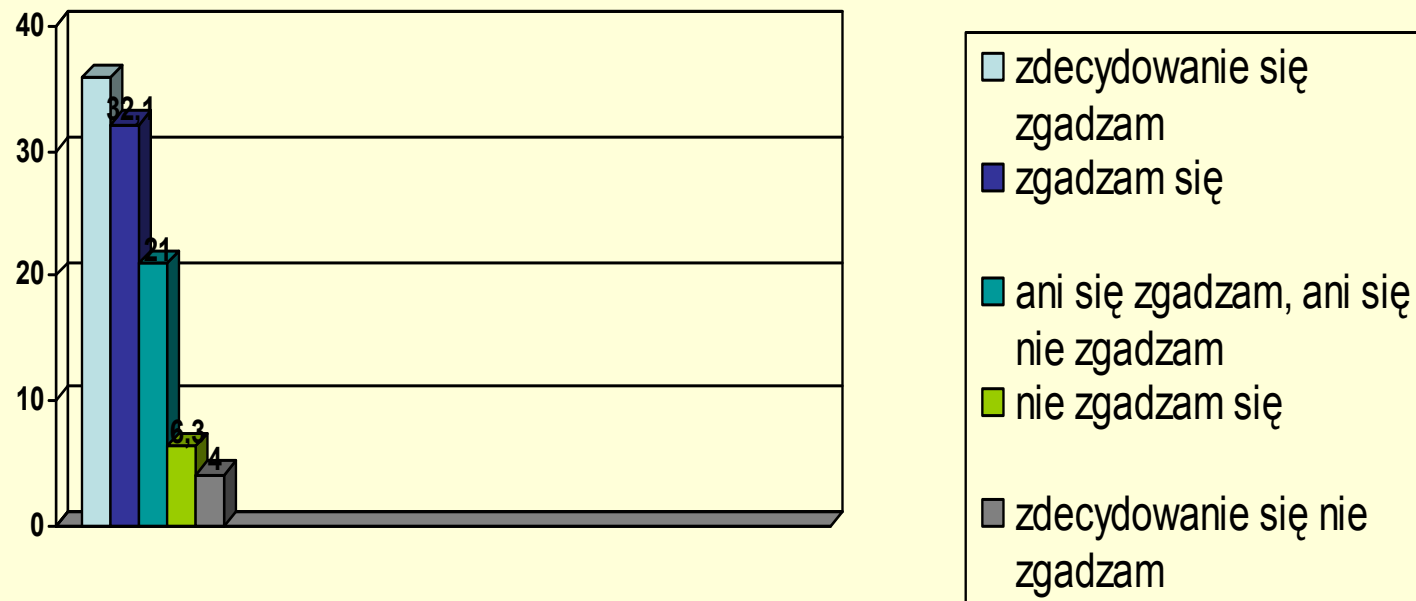
2. Podmioty instytucjonalne:

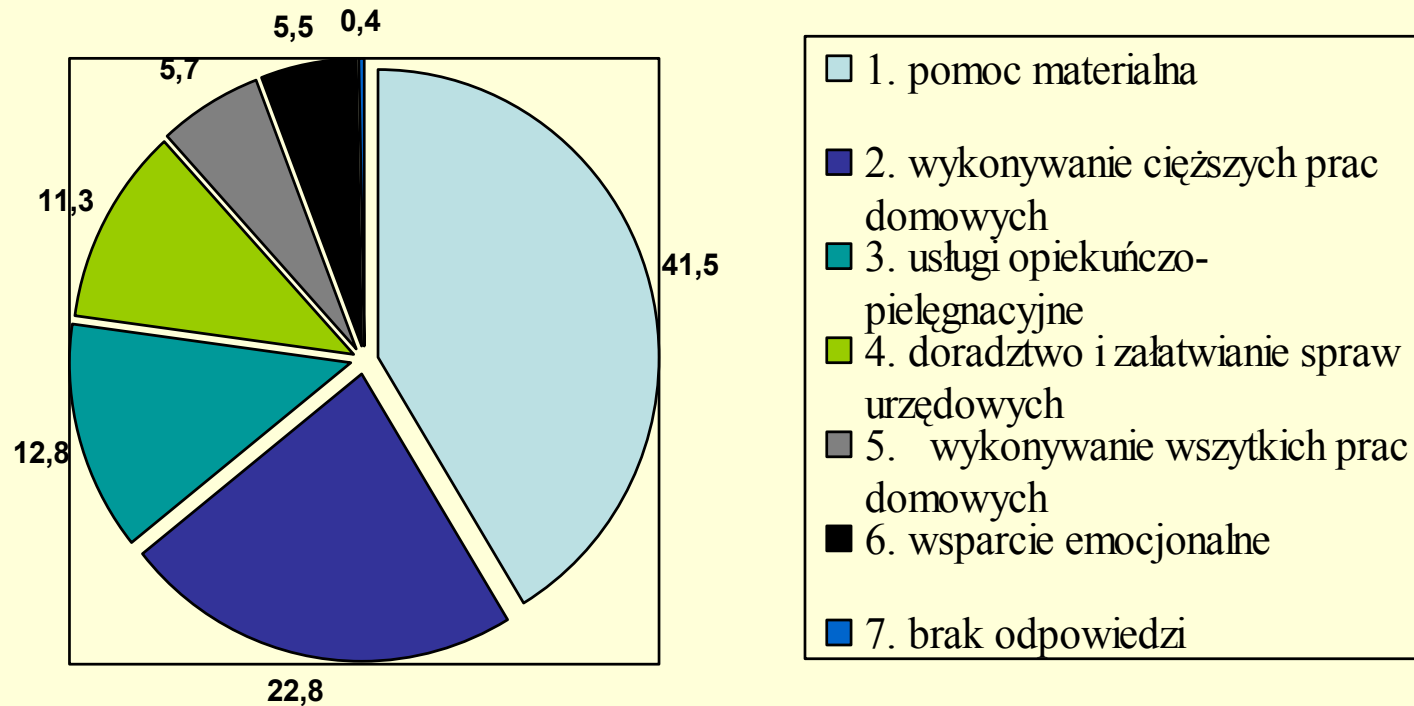
Rys. Podmioty zapewniające stałą pomoc w życiu codziennym:

3. Inne – osoby lub organizacje, które otrzymują za to pieniądze

Rys. Najważniejszy rodzaj wsparcia, jaki będzie potrzebny respondentowi za 15-20 lat

Wnioski:

- Powyższy wybór związany jest z wiekiem respondentów – im młodszy respondent, tym częściej wskazują, iż będzie im potrzebna pomoc materialna. Wraz z wiekiem maleje poparcie tej formy wsparcia na rzecz usług opiekuńczo – pielęgnacyjnych.
- Troska o przyszłą sytuację finansową wynika z obecnej sytuacji (w tym finansowej), która nie pozwala im mieć poczucia bezpieczeństwa w przyszłości.
- To jak, wyobrażana jest przyszłość przez respondentów zależy od ich dzisiejszej sytuacji.